

HEERENVEEN

Meielkoar foar ús mienskip

Verkiezingsprogramma 2022-2026 CDA Heerenveen

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Agrarische sector	4
Wenje, wurkje, wille	5
Wenje	5
Wurkje	5
Wille	6
Zorg voor elkaar	7
Senioren	7
Jongeren	8
Onderwijs	8
Participatie	9
Duurzaam leven	10
Economie	10
Klimaat	10
Financiën	12
Nawoord	13
Kandidaten 2022	15

Voorwoord

Meielkoar foar ús mienskip is de titel van ons CDA verkiezingsprogramma. De afgelopen coronaperiode heeft veel van de samenleving geëist. Van veel mensen is het uiterste gevraagd. Een aantal problemen vragen dringend om een oplossing zoals; voldoende betaalbare en beschikbare woningen voor iedereen, de stikstofproblematiek, toekomst- perspectief voor onze boeren en een gezondheidszorg zonder lange wachtlijsten.

De vier pijlers van het CDA zijn; gespreide verantwoordelijkheid, solidariteit, gerechtigheid en rentmeesterschap.

Het CDA wil hier vorm aan geven door midden in de samenleving te staan; waar ieder mens telt ongeacht ras, geloof of achtergrond, waar we vaste waarden hanteren en we het leven op aarde zo goed mogelijk door willen geven aan de komende generaties. Ook willen we nieuwe wegen bewandelen en keuzes maken (soms doen ze op korte termijn pijn) maar die wel nodig zijn voor een gezonde toekomst van onze gemeente.

Het CDA is een brede volkspartij, die gelooft in een samenleving waarbij mensen oog voor elkaar hebben en bijdragen aan elkaars welzijn. Veel CDA-ers vinden hun inspiratie in hun geloof, maar ook veel CDA-ers vinden hun inspiratie in de uitwerking van normen en waarden in onze hedendaagse maatschappij, los van welke geloofsovertuiging dan ook.

In ons verkiezingsprogramma lichten we onze ideeën toe aan de hand van een aantal thema's. Hiermee willen we de komende vier jaar aan de slag gaan.

We nodigen u/jou uit om met ons te bouwen aan de toekomst van onze gemeente, door u/jou stem te geven aan het CDA.

Sjoerd Pranger
Voorzitter CDA Heerenveen

Agrarische sector

Heerenveen is een plattelandsgemeente. De agrarische sector is van grote waarde voor onze gemeente. De sector is primair van belang voor de voedselvoorziening. Binnen onze gemeente levert het werkgelegenheid op en de bedrijvigheid draagt bij aan de leefbaarheid van onze dorpen en het buitengebied. We moeten daarom zuinig zijn op onze agrariërs en hun de ruimte bieden om te ondernemen. De sector staat voor grote uitdagingen op het gebied van duurzaamheid. Het CDA wil de ontwikkeling van een toekomstbestendige landbouw stimuleren en agrariërs hierin ondersteunen.

De landbouw kan een grote rol spelen bij het terugdringen van bijvoorbeeld de stikstof uitstoot. Dit betekent vaak wel een andere bedrijfsvoering, investeringen en creatieve ideeën. Het beleid moet oplossings- en toekomstgericht zijn.

De veenweide aanpak is belangrijk. De aanpak moet realistisch en toekomstgericht zijn met voldoende tijd en geld voor boeren om zich hieraan aan te passen zodat voedselproductie en verdien-vermogen van bedrijven gewaarborgt blijven.

Het CDA wil dat regels niet in de weg staan om andere activiteiten naast het boeren bedrijf te starten wanneer dit binnen de omgeving past. Dit vergroot het toekomstperspectief van de agrarische sector en de leefbaarheid van het platteland.

Wenje, wurkje, wille

Voor vitale kernen en een leefbaar platteland is het van groot belang dat er voldoende betaalbare woningen zijn, dat mensen een goede boterham kunnen verdienen, in een omgeving wonen met voldoende voorzieningen en een goede bereikbaarheid.

Het CDA staat voor ontmoetingsplaatsen voor en door bewoners. In alle wijken en dorpen is hier ruimte voor en zetten mensen zich hiervoor in. Initiatieven van inwoners gericht op ontmoeten en verbinden faciliteren en ondersteunen we.

Inwoners en bedrijven moeten actief mee kunnen denken over wat zij willen met hun omgeving.

Wenje

De komende jaren moeten er veel woningen bijgebouwd worden. Het CDA wil dat er in alle dorpen meer woningen gebouwd kunnen worden. Zo willen we jong en oud de ruimte te bieden op de plek te gaan wonen waar ze dat graag willen.

Dit betekent dat er behoefte is aan woningen voor starters, gezinnen en senioren. Als er lokaal initiatieven of wensen zijn dan moeten we daar ruimte aan bieden. Dit geldt ook voor plannen voor voorzieningen zoals kleinschalige detailhandel of de vestiging van een tandarts of fysiotherapeut.

Om de doorstroming te bevorderen moeten regels flexibel kunnen worden toegepast. Als er een goed plan is om een leegstaand gebouw voor woningen te gebruiken, dan moet dit mogelijk zijn.

Wurkje

Een betaalde baan is belangrijk om in het levensonderhoud te voorzien en mee te doen in de maatschappij. Het CDA blijft inzetten op het vergroten van de werkgelegenheid. Binnen onze mogelijkheden willen we zorgen voor goed betaald werk om werkende armen te voorkomen.

Het CDA wil talent en kennis behouden. Dit betekent dat er niet alleen voldoende woningen moeten zijn, maar ook een veelheid en variatie aan banen en een goede bereikbaarheid.

De Lelylijn kan een bijdrage leveren aan de bereikbaarheid van Heerenveen. Een snellere verbinding kan het aantrekkelijker maken om in Heerenveen te wonen en elders te werken. De Lelylijn heeft gevolgen voor de omgeving. Het CDA vindt dat de aanleg niet ten koste van alles mag gaan en wil een zorgvuldige afweging van de voor- en nadelen.

Wille

Het CDA vindt dat er ruimte moet zijn voor kleinschalige toeristische initiatieven die passen in het landschap en bijdragen aan de leefbaarheid. Overnachtingsmogelijkheden trekken bezoekers aan en kan ook andere bedrijvigheid stimuleren.

We willen blijven investeren in de watersportvoorzieningen in Akkrum en Aldeboarn zodat deze aantrekkelijk blijven voor de watersporters.

Heerenveen profileert zich als sportstad. Sporten is gezond en kan mensen samenbrengen in verenigingen. Het CDA wil dat iconen als Thialf en Sportstad toegankelijk zijn en blijven voor de breedtesport.

Een levendige samenleving is gebaat bij cultuur. De impact van corona op de culturele sector is groot. Het CDA wil daarom het subsidiebudget voor culturele instellingen en amateurverenigingen behouden zodat zij hun activiteiten kunnen voortzetten.

Zorg voor elkaar

Mienskip betekent dat we er met elkaar voor zorgen dat iedereen mee kan doen, ongeacht afkomst, leeftijd, geaardheid, inkomen of mogelijke beperkingen. Een mienskip als hecht netwerk met de inzet van familie, buren, vrienden en kennissen, vrijwilligers, mantelzorgers en professionals. We zorgen voor elkaar en hebben aandacht voor het individu.

Samenleven begint thuis. Ieder gezin of familie is een thuis. Het maakt geen verschil of je alleen woont, met zijn tweeën of met meer, in een traditioneel gezin, een samengevoegd gezin, als alleenstaande ouder of in een regenbooggezin. Daar waar mensen onvoorwaardelijk voor elkaar zorgen en elkaar steunen, ben je geborgen en beschermd.

Het CDA wil dat Heerenveen een regenbooggemeente blijft waarbij er aandacht is voor het verbeteren van de veiligheid en sociale acceptatie van LHBTIQ+ers.

Eenzaamheid is een groot probleem in onze samenleving. We zetten ons in om iets te doen tegen eenzaamheid. Vroeg signaleren, laagdrempelige hulp en voldoende plekken waar mensen elkaar kunnen ontmoeten, zijn belangrijke voorwaarden. Maar de gemeente kan dit niet alleen oplossen. Het vraagt iets van ons allemaal. Alleen samen kunnen we eenzaamheid doorbreken en mensen het gevoel geven dat ze ertoe doen.

Dienstverlening en informatievoorziening aan burgers vindt steeds meer digitaal plaats. Niet iedereen kan echter meekomen met de digitalisering. Het CDA vindt het belangrijk dat de gemeente voor iedereen bereikbaar is. Het loket en het menselijk contact op het gemeentehuis moet daarom blijven. Dit hoeft niet alleen in het gemeentehuis te zijn, maar kan ook op andere plekken in de gemeente zoals dorps- en verzorgingstehuizen.

Senioren

Het CDA vindt het belangrijk dat senioren zelfstandig kunnen blijven en zelf de regie houden over wonen, zorg en meedoen aan de samenleving. Aandacht en warmte voor senioren staan voorop en het systeem mag nooit ten koste gaan van het individu.

De meitinker kan helpen bij vragen rondom wonen, welzijn en zorg en mensen op weg helpen de juiste ondersteuning te helpen. Deze hulp moet laagdrempelig en voor iedereen toegankelijk zijn. Dit betekent niet alleen maar digitaal communiceren, maar ook actief de dorpen in gaan om voorlichting te geven en helpen met formulieren.

Het CDA vindt het belangrijk dat er naar senioren wordt geluisterd en in het beleid rekening met hen wordt gehouden. Daarom wordt er regelmatig overlegd met het COSBO als gezamenlijke vertegenwoordiging van de ouderenbonden in onze gemeente.

Veel senioren wonen zelfstandig. Tussen zelfstandig thuis wonen en het verpleeghuis zijn er nog vele woonvormen mogelijk. Het CDA wil dat er voldoende variatie is in woonvormen voor senioren en dat er bij nieuwbouw ook wordt gekeken naar bijvoorbeeld hofjes en andere kleinschalige woonvormen. Aangepaste en levensloopbestendige (huur)woningen moeten beschikbaar blijven voor de doelgroep.

Om mee te kunnen doen en voorzieningen zoals zorg of winkels te kunnen bereiken, moet er voldoende toegankelijk openbaar vervoer blijven en komen op plaatsen waar dat ontbreekt en er wel een breed gedragen behoefte aan is. Als gemeente willen we ons maximaal inzetten om de provincie hier toe te bewegen.

Dementie neemt volgens de prognoses de komende jaren fors toe. Niet alleen voorlichting en vroegtijdige signalering zijn belangrijk, maar ook een goed aanbod van dagbesteding en ondersteuning van mantelzorgers. Dit geeft meer kwaliteit van leven en ondersteunt de omgeving.

Jongeren

Heerenveen heeft jongeren veel te bieden. Naast school zijn er veel mogelijkheden om te sporten, te ontspannen en elkaar te ontmoeten. Jongeren weten zelf heel goed wat ze willen en nodig hebben en naar deze wensen moeten we als gemeente luisteren.

We zien dat veel jongeren het zwaar hebben en kampen met problemen als eenzaamheid. Het CDA wil jongeren vooruithelpen met oprechte en persoonlijke aandacht. Het jongerenwerk heeft hierin een belangrijke rol, het moet zich niet alleen richten op groepen op straat, maar ook op de individuen thuis.

In de jeugdzorg moet er gewerkt worden vanuit vertrouwen. De taken en verantwoordelijkheden van het gezin moeten niet worden overgenomen, maar het gezin moet vertrouwen krijgen en van daaruit zelf kunnen werken aan het oplossen van problemen.

Belangrijke normen en waarden worden behalve in het gezin ook op school aangeleerd. Daarnaast is de school ook de plek waar belemmeringen in de ontwikkelingen vroegtijdig worden gesignaleerd. Behalve een vindplaats, zou school een werkplaats moeten zijn voor de jeugdhulpverlening. Dat vraagt om intensivering van de samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulpverlening. De gemeente moet daar als opdrachtgever op sturen.

Onderwijs

Onderwijs is belangrijk voor ieders ontwikkeling. Kennis, vakmanschap en vaardigheden zijn de basis om mee te kunnen doen in de samenleving en je eigen talenten volop te benutten. De gemeente stimuleert diversiteit in het onderwijsaanbod, zorgt voor goede onderwijshuisvesting en draagt bij aan veiligheid op en rond de scholen. Een school moet een plek zijn waar je je thuis voelt.

Kunst en cultuur is iets dat we alle kinderen mee willen geven. Het zorgt ervoor dat kinderen zich in de volle breedte kunnen ontwikkelen en hun talenten kunnen ontdekken. Daarom willen we cultuureducatie verder uitbreiden.

Meer kennis of natuur, milieu en landschap vergroot de betrokkenheid en maakt je bewust van je omgeving. Daarom wil het CDA het basisonderwijs ondersteunen bij ervaringslessen.

Er zijn nog steeds veel mensen die moeite hebben met lezen en schrijven. Dit zet mensen op achterstand en kan leiden tot een tweedeling in de samenleving. Wij blijven ons inspannen om iets te doen tegen laaggeletterdheid.

De gemeente zet zich in om voldoende stageplaatsen voor (MBO-)leerlingen te organiseren en geeft hierin zelf ook het goede voorbeeld. Om jongeren een betere kans te bieden werkend een vak te leren zijn werk/leerplekken ook van belang.

Om ervoor te zorgen dat opleidingen aansluiten op de regionale arbeidsmarkt, wil het CDA de samenwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven versterken. Dit kan bijvoorbeeld in een campus voor circulaire economie.

Participatie

Het is belangrijk dat iedereen mee kan doen in onze samenleving. Als dit niet op eigen kracht lukt is passende ondersteuning nodig.

Bij de Participatiewet staat de mens centraal. Het gaat niet om de papieren en regels maar om de menselijke maat. Om mensen die een bijstandsuitkering ontvangen juist die ondersteuning te bieden die noodzakelijk is. Om de Participatiewet rechtvaardig uit te kunnen voeren blijft handhaving nodig.

Een mogelijkheid om de participatie te vergroten is het Circulair Arbeidscentrum van Omrin. Hier kunnen mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt begeleid worden in het opdoen van werkervaring. Tegelijkertijd versterkt het de banden tussen bedrijfsleven, Caparis en onderwijsinstellingen en draagt het bij aan onze circulaire doelstellingen.

Caparis voert voor ons de Wet Sociale Werkvoorziening uit waar mensen met een beperking in een beschermde omgeving en onder begeleiding kunnen werken. Daarnaast speelt Caparis een belangrijke rol bij de re-integratie van uitkeringsgerechtigden richting de arbeidsmarkt. Wij vinden dat Caparis behouden moet blijven en van ons als eigenaar de kansen en mogelijkheden moet krijgen om een gezond en sterk te bedrijf uit te groeien.

Veel mensen hebben met schulden te maken en raken daardoor in armoede. Het CDA wil investeren in preventie en schuldhulpverlening.

Duurzaam leven

Duurzaamheid raakt veel aspecten van het leven en gaat niet alleen maar over economie of klimaat. In de visie van het CDA gaat duurzaamheid over rentmeesterschap. We hebben de aarde te leen van onze kinderen, en willen hem beter doorgeven aan onze kleinkinderen. Dit vraagt dat we verder kijken dan ons eigen belang, maar toekomstperspectief bieden aan volgende generaties.

Economie

Binnen de gemeente hebben we vele en diverse bedrijven die vaak van grote lokale betekenis zijn. We zijn trots op deze bedrijven en willen deze binnen de mogelijkheden van de gemeente ook blijven ondersteunen bij het onderhouden van contacten, het ontwikkelen van nieuwe activiteiten en het verlenen van vergunningen.

Het CDA wil blijven investeren in een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor bedrijven in Heerenveen. Daarvoor vragen we wel wat terug. Bedrijven hebben ook een maatschappelijke verantwoordelijkheid naar werknemers. Dit betekent volgens ons dat er niet alleen voldoende werk moet zijn, maar dat er ook genoeg met dat werk verdiend kan worden. Zo voorkomen we werkende armen.

Het CDA wil bij gemeentelijke aanbestedingen bij voorkeur lokale bedrijven betrekken.

Veel bedrijven zijn bewust bezig met duurzaamheid en circulaire economie. Dit is een ontwikkeling die wij steunen en de gemeente binnen haar mogelijkheden moet stimuleren.

Een circulaire economie, of kringlooeconomie, is de economie van de toekomst. Grondstoffen worden hergebruikt in plaats van opgemaakt. Met de Circulaire Campus van Omrin kan Heerenveen vooroplopen in deze ontwikkeling. Om zelf het goede voorbeeld te geven, zet de gemeente stappen naar circulair inkopen.

Klimaat

Het overschakelen op duurzame energiebronnen is nodig om het gebruik van fossiele brandstoffen te verminderen. Uitgangspunt voor het CDA is dat de energietransitie wel voor iedereen te betalen moet zijn.

Het meest duurzaam is energie die niet gebruikt wordt. We willen daarom vol inzetten op isolatie van woningen. Dit vermindert niet alleen het energieverbruik maar vergroot ook het comfort.

Particuliere woningeigenaren (evenals corporaties) worden financieel door het Rijk ondersteund bij deze investeringen. We willen dat de gemeente hen ontzorgt door aan te bieden dat een deskundige langskomt om (gratis) te adviseren over energie besparende maatregelen bij hun woning, en over

financiering en subsidies. De gemeente brengt alle woningeigenaren op de hoogte van dit aanbod.

De opbrengsten van lokaal opgewekte energie moeten ten goede kunnen komen aan de mienskip. Het CDA wil dat er onderzocht wordt op welke manier hiermee geïnvesteerd kan worden in de verduurzaming van woningen of de aanleg van lokale energienetwerken.

Door klimaatverandering hebben we vaker te maken met periodes van hevige regenval met wateroverlast en mogelijke schade tot gevolg. De kernen van onze gemeente moeten daarom klimaatbestendig worden gemaakt met meer groen en water. Hiermee vergroten we het waterbergend vermogen van de leefomgeving.

Nieuwbouwprojecten moeten klimaatbestendig worden gebouwd om problemen in de toekomst te voorkomen. Ook grote reconstructies moeten klimaatadaptief uitgevoerd worden.

Het CDA wil de vergroening van industrietreinen stimuleren. Ook dit draagt bij aan het voorkomen van wateroverlast of hittestress. Daarnaast draagt het bij aan de kwaliteit van de omgeving.

Financiën

De financiën van gemeenten staan onder druk. Dit komt vooral doordat de kosten voor jeugdzorg en WMO stijgen en gemeenten daar te weinig geld voor krijgen vanuit het Rijk. Daardoor moet er soms op andere voorzieningen worden bezuinigd. Daarnaast is het al lange tijd onzeker of en hoeveel geld gemeenten in de toekomst zullen krijgen. Door deze onzekerheid kan geen stabiel financieel beleid worden gevoerd.

Het CDA vindt dat gemeenten een cruciale rol hebben in de samenleving. Deze rol wordt ook door het Rijk erkent. Het Rijk moet er dan ook voor zorgen dat gemeenten deze rol en het takenpakket financieel kunnen vervullen. Het mag wat ons betreft niet zo zijn dat bijvoorbeeld op onderhoud aan wegen en schoolgebouwen bezuinigd moet worden om de rekening aan jeugdhulp instellingen te betalen. Of dat de OZB op huur- en koopwoningen omhoog moet om de WMO te bekostigen. Het CDA pleit ervoor om gezamenlijk met andere gemeenten op te trekken om meer geld naar gemeenten te krijgen en om meer zekerheid te krijgen voor de toekomst. Daarnaast mogen er geen nieuwe taken naar gemeenten gaan, zonder dat daar voldoende financiële middelen tegen over staan.

Nawoord

Met hoofd & hart

Meielkoar foar ús mienskip is de titel van ons verkiezingsprogramma. Omdat we als inwoners van onze gemeente Heerenveen met elkaar en voor elkaar van grote betekenis (kunnen) zijn. Maar dat gaat niet vanzelf. Samenleven gaat niet vanzelf. Er is werk aan de winkel voor onze lokale democratie. Want een samenleving is nooit af.

Met dit verkiezingsprogramma, onze visie op de samenleving en met hard werken, zetten we de (brood)nodige stappen vooruit. Onze christendemocratische visie ligt verankerd in ons programma. We zijn uitgegaan van een visie op de samenleving als geheel. Waarbij 'de politiek' de samenleving dient, om mensen tot hun recht en tot bloei te laten komen. Zo hebben wij aan ons verkiezingsprogramma gewerkt.

Christendemocratie gaat in onze optiek over de liefde voor de schepping en voor alle schepselen. Met warmte naar de wereld kijken en ons ervoor in willen zetten deze liefde te koesteren. Het hart van de christendemocratie is een wijze van zijn; een manier van kijken, luisteren, denken, voelen. En van handelen. En dat doen we met ons hoofd en hart.

Aan de vrucht herken je de boom

Daarbij staan voor ons de vier kernwaarden zoals ook in de inleiding genoemd, centraal. Het geeft richting aan onze (politieke) opdracht; om mensen tot hun recht te laten komen (publieke gerechtigheid), opdat zij in verantwoordelijkheid, naar vermogen een bijdrage leveren aan de samenleving (gespreide verantwoordelijkheid), omzien naar elkaar (solidariteit) en bouwen aan een perspectievolle toekomst voor onze kinderen met een gezonde financiële huishouding en een gezonde cultuur en natuur (rentmeesterschap).

In onze visie is de samenleving geen verzameling van individuen die toevallig samenwonen, maar de vrucht van samenwerking, wederzijdse verantwoordelijkheid en onderlinge betrokkenheid. Onze fractie heeft keihard gewerkt om in onze gemeente van betekenis te zijn. En daarin zijn we goed geslaagd. We hopen en vertrouwen dat dit zichtbaar is voor de kiezer. En dat de kiezer ons weer de opdracht geeft om de samenleving nog fijner, sterker en gelijkwaardig te maken.

Als CDA Heerenveen zijn wij herkenbaar door onze vijf prioriteiten. Dit zijn:

1. De Agrarische sector;
2. Wenje, Wurkje, Wille;
3. Zorg voor elkaar: Senioren, Jongeren, Onderwijs en Participatie;
4. Duurzaam leven: Economie en Klimaat;
5. Gezonde Financiën.

Frise fractie in de startblokken

Deze zaken moeten op beter orde. Om dat waar te maken, staat er voor de komende vier jaar een frisse, jonge en energieke fractie klaar in de startblokken. Een fractie die uitkijkt naar dialoog, ontmoeten, luisteren, vertrouwen. Om het beste van zichzelf te geven. Om bij te dragen aan samen leven. Wat hebben we er een zin in. Als u uw stem geeft aan het CDA Heerenveen, zetten wij ons de komende vier jaar onvermoeibaar en voor de volle 100% in foar ús mienskip. Ik stem voor!

Hedwich Trynke Rinkes
Lijsttrekker CDA Heerenveen

Kandidaten 2022

1. Hedwich Rinkes
2. Bernhard Hoekstra
3. Annemarie Scheweer
4. Rik Hoekstra
5. Simon Kooistra
6. Rendert Algra
7. Feikje Fokkema
8. Janienke Knol
9. Janny Schouwerwou
10. Christo Boxum
11. Berend Mulder
12. Erik ten Vergert
13. Johannes Wiersma
14. Christel Mijtjens
15. Sjoerd Pranger
16. Marcel van Heijkop
17. Wieger van der Wal
18. Lammert Baas
19. Janny Witzenburg
20. Aize van der Veen
21. Karst Breeuwsma

